

REFERAT

Tema for møte: **Samordningsgruppen for geografisk informasjon**

Tid og sted: **23.-24.november 21, Clarion Collection Hotel Gabelshus**

Referent: Kartverket v/sekretariatet

Kopi til: Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Til stede dag 1:

Anne Guro Nøkleby	Kartverket, stedfortreder for Erik Perstuen
Hildegunn Norheim	NIBIO
Atle Dale Moen	Statens vegvesen
Frode Skjævestad	Kystverket
Rolf Bekkhus	Oslo kommune (KS/Storkommunegruppa)
Frode Brattas	Trøndelag fylkeskommune/KS
Einar Jensen	Kartverket/Geovekstforum
Kjersti Løvseth Ruud	NGU
Eli Katarina Øydvin	NVE
Ingunn Limstrand	Miljødirektoratet
Anne Kjersti Briskerud	Kongsvinger kommune/KS
Kristin Tandberg	Asker kommune/KS
Øyvind Martinsen	Forsvaret

Gjester dag 1:

Line Langkaas	Kartverket (fagansvarlig Plan, sak 25/2021)
Søren Kristensen	NVE (sak 25/2021)

Til stede dag 2:

Anne Guro Nøkleby	Kartverket, stedfortreder for Erik Perstuen
Hildegunn Norheim	NIBIO
Atle Dale Moen	Statens vegvesen
Frode Skjævestad	Kystverket
Rolf Bekkhus	Oslo kommune (KS/Storkommunegruppa)
Frode Brattas	Trøndelag fylkeskommune/KS
Eli Katarina Øydvin	NVE
Ingunn Limstrand	Miljødirektoratet
Anne Kjersti Briskerud	Kongsvinger kommune/KS
Kristin Tandberg	Asker kommune/KS

Gjester dag 2:

Johnny Welle	Kartverket Direktør (sak 30/2021)
Per Erik Opseth	Kartverket, Divisjonsdirektør Geodesi
Laila Løvhøiden	Kartverket, prosjektleder GEOSATS

Representanter som ikke var til stede noen av dagene:

Erik Perstuen	Kartverket, leder (sykmeldt)
Mats Berg	Politiet
Per Vallner	Statsforvalteren i Oslo og Viken
Jørn Undelstvedt	SSB
Svein Olav Mjelve	Telenor
Kristin Lind	Energi Norge

Torbjørn Kravdal NTNU Gjøvik

Andre deltakere:

Njål Tengs Abrahamsen Kartverket Sjø

Morten Borrebæk Kartverket, IT Standardisering (dag 2, sak 29/2021)

Tomas Martin Holtan Kartverket (Land/Infrastrukturavdelingen) (dag 2 etter lunsj)

Sekretariat:

Arvid Lillethun Kartverket (Land/Infrastrukturavdelingen)

Anne Jørgensen Kartverket (Marked- og kommunikasjonsavdelingen)

Bernt Audun Strømsli Kartverket (Land/Infrastrukturavdelingen)

Sissel Skovly Kartverket (Land/Geodatakoordinatorseksjonen)

AGENDA:

Agenda dag 1 - 23.november

10.00 – 10.15 Administrative saker

Anne Guro Nøkleby

- Gjennomgang av referat fra møtet 30.september og oppfølgingspunkt
- Nytt på «partsfronten»

10.15 – 10.30 Sak 24/2021 Avtaledokumenter 2022

Sissel Skovly

- Generelle vilkår og bilag 1 (kalkulatoren) for 2022

10.30 – 11.45 Sak 25/2021 Plansatsingen i Norge digitalt

Line Langkaas

- Evaluering av plansatsingen 2018 – 2021
- «Plandata i bruk» - gode eksempler på gevinstrealisering, Søren Kristensen
- Veien videre

11.45 – 12.45 Lunsj

12.45 – 13.00 Sak 26/2021 Informasjon fra Nasjonalt geodataråd

Sissel Skovly

Fra møtet i rådet 18.november

13.00 – 15.30 Sak 27/2021 Handlingsplan geodatastrategien

13.00 - 13.15 Status revisjon *Arvid Lillethun*

13.15 - 13.45 Regionale prosesser (fylkesgeodataplanene) *Bernt Audun Strømsli*

13.45 – 14.15 Innsatsområder 2022 *Anne Guro Nøkleby*

14.15 – 14.30 Pause

14.30 – 16.00 Status tiltak *Arvid Lillethun*

Tiltak 1 - Kjernedata (14.30-15.30)

Tiltak 24 - FoU – hva nå?

- Miljødirektoratet: Utvalgsarbeidet for bedre datainfrastruktur
Ingunn Limstrand
- Hva skal Samordningsgruppen fokusere på?

16.00 – 17.00 Sak 28/2021 Tilpasninger av ND-strukturen, anbefalinger fra arbeidsgruppen

Sissel Skovly

- Helsestatus eksisterende forum – se bakgrunnsnotat

Til Diskusjon:

- Legge ned lite virksomme forum/opprette nye ut fra behov (FoU)?
- Hvordan finne en god dynamikk mellom FGU og Samordningsgruppen

Agenda dag 2 - 24.november

09.00 – 10.00 Sak 29/2021 Teknologisk rammeverk

Morten Borrebæk

- Teknologisk rammeverk versjon 3 - beslutte
- Diskusjon om rammeverket oppfyller sin hensikt
- Kommunikasjonsplan
- Beslutninger i Samordningsgruppen – hvordan sikre implementering
- OGC-APIER
- Formater SOSI/GML

10.00 – 10.15 Pause

10.15 – 12.15 Sak 30/2021 GEOSATS 2023 og 2024

Johnny Welle/Per Erik Opseth

- Presentasjon av GEOSATS 2023
- Tiltak 1 i GEOSATS 2023 – presentasjon av NVE
- Prosessen videre med GEOSATS 2024

12.15 – 13.15 Lunsj

13.15 – 14.45 Sak 31/2021 Finansiering av nasjonale felleskomponenter

Anne Guro Nøkleby

Helsestatus på:

- Geonorge
- NGIS
- Høydedata
- Norge i Bilder

Diskusjon – se bakgrunnsnotat

REFERAT:

Administrative saker

Gjennomgang av referat fra forrige ordinære møte – 30.september 2021.

Oppfølgingspunktene var satt opp som egne saker i dette møtet. Sak 19 – Grunnlag for FoU-midler, var ikke behandlet av sekretariatet til dette møtet.

Vedtak:

Referat med oppfølgingspunkt fra møtet 30.september 2021 ble gjennomgått og godkjent i møtet.

Nytt på «partsfronten»:

Riksrevisjon er part fra 1.november.

Kystverket skifter departement fra årsskiftet 21/22. Nærings- og fiskeridepartementet vil da få to representanter i Samordningsgruppen (SG) som vil supplere hverandre i et vidt fagområde.

Sak 24/2021 Avtaledokumenter 2022

Sissel Skovly, Kartverket

Utkast til Generelle vilkår og bilag 1 (årskostnader) for 2022, var forelagt SG før møtet. Det er ingen endringer i vilkårene og dokumentet er kun justert for faktiske forhold. I Bilag 1 er endringen økt enhetspris for Norge i bilder forvaltningsløsning (vedtatt i SG 1.november)

Vedtak:

Generelle vilkår og bilag 1 for 2022 ble godkjent av Samordningsgruppen.

Oppsummering og videre oppfølging:

Det er flere finansieringsutfordringer som bør sees i sammenheng og behandles i 2022. Nevnte utfordringer:

- Enhetsprisene for beregning av årskostnadene bør vurderes indeksregulert
- FoU-midler (sak 19/2021) bør vurderes etablert
- Finansiering av nasjonale geografiske felleskomponenter (se sak 31/2021)

Sak 25/2021 Plansatsingen i Norge digitalt

Evaluering av Norge digitalt plansatsing 2018-2021

Line Langkaas, fagansvarlig Plan, Kartverket

Konsulentselskapet Metier har på oppdrag evaluert Norge digitalt plansatsingen og resultat av rapporten ble gjennomgått. Oppdraget var å evaluere oppnådd målsetting – ikke rammebetingelser.

Hovedmålsetting har vært mer effektiv deling av plandata fra kommuner til ND-parter.

Målsettingen for plansatsingen 2018-2021 har vært:

1. Plansatsingen skal bidra til en operasjonalisering av geosynkronisering som distribusjonsform
2. Noden planer deles gjennom, Norge digital arealplanløsning (NAP)/Geonorge, skal utvides med Planer på høring
3. En økonomisk modell skal etableres med støtte fra ND-partene til utrulling av geosynkronisering i kommunene
4. 160 kommuner skal synkronisere sine data til NAP innen 2020, hvor kommuner med stor planaktivitet prioriteres

Rapporten inneholder fire delkonklusjoner:

1. Omfanget av delte plandata gjennom geosynkronisering er i henhold til eller bedre enn målsetningene i plansatsingen
2. Kommunenes arbeid med deling er mindre arbeidskrevende. En tilleggsgevinst er at kvaliteten på plandata som deles er like god eller bedre enn tidligere
3. Den tekniske løsningen støtter opp under en effektiv deling
4. Brukerne har fått en mer effektiv arbeidshverdag ved at synkroniserte data er tilgjengelig på Geonorge

Oppsummert og videre oppfølging:

- Rapporten inneholder flere detaljerte innspill og resultater som tas med i arbeidet videre. Flere tiltak er allerede igangsatt.
- Tekniske utfordringer med geosynkroniseringsmekanismen underveis har vært krevende, men det oppleves bedre nå
- Rapporten viser til et innspill om at Oslo kommunes ønskes inn i basen. Oslo kommune påpeker at det er et enormt arbeid som må legges ned for løfte gamle planer til ny standard. Dette er ikke prioritert. Oslo kommune ønsker å ha en dialog med aktuelle aktører (eks Statsforvalteren) for å diskutere en stegvis løsning.
- Det utvikles en GML-validator som en modul i Fellestjeneste Plan, der målet er automatisk kontroll av reguleringsplanforslag før innsending til kommunene. Dette er ikke en del av plansatsingen, men kan bli en viktig komponent for å sikre at data ikke feiler ved geosynkronisering til NAP. Validatoren er nå utviklet for forslagsstillere ved innsending av planforslag til kommunene, men bør utvikles til en validator som kan benyttes i hele verdikjeden i planprosessen.

Plandata i bruk – et godt eksempel på gevinstrealisering: «Automatiske innspill til reguleringsplan» - NVE

Søren Kristensen, NVE

NVE behandler et økende antall planer og dette er svært ressurskrevende. Løsningen ble etablert for å gjøre saksbehandlingen mer effektiv ifm varsel om oppstart av reguleringsplan. NVEs arealanalyser benyttes mot den geosynkroniserte planbasen og resultatet er automatiske innspill ved oppstart av reguleringsplanarbeidet. I 2021 er det 12 testkommuner som er i gang eller snart kommer i gang.

NVE ser potensiale i løsningen til å brukes flere steder i planprosessen og mener den største gevinsten kan tas ut ved bruk av løsningen ved offentlig ettersyn av planforslag.

Innspill til kvalitet, innhold og forvaltning av planbasen:

- Kontaktinformasjon til vedkommende som utarbeider planen
- Korrekt plan-ID
- Flere kommuner som geosynkroniserer lokalt og nasjonalt planregister
- Fortløpende oppdatering av planregistre
- Kvalitetssikrede lenker til kommunale planregistre for tilgang til tilhørende plandokumenter
- Flere egenskapsdata kan bidra til ytterligere digitalisering

Veien videre

Line Langkaas, fagansvarlig Plan, Kartverket

I 2022 vil veien videre utredes basert på:

- Evaluering av Plansatsning 2018-2021
- Kartlegging av brukerbehov hos ND parter
- Gjeldende strategier på området
- Innovative aktiviteter innenfor Økosystem Plan og Byggesak og lignende
- Nye teknologiske muligheter

Det er fortsatt noen midler igjen fra 2018-2021-satsingen – ca 1,7 mill. Plandataforum vil tidlig i 2022 avklare hvordan disse skal benyttes.

Vedtak:

Samordningsgruppen støtter utredning av en ny plansatsing som skal gjelde fra 2023.

Oppsummert og videre oppfølging:

- 2022 blir et mellomår i satsingen for å utrede veien videre
- Videre finansieringsordning må hensynta:
 - Kostnader ved innføring av «push geosynkronisering» (utgifter for kommunene)
 - Drift av arealplanløsningen hos Kartverket
 - Inntekter fra private ved mulige åpning av basen for å tilby tjenester til ND-parter
 - Diverse andre økonomiske drivere
- En første versjon av et forslag til ny plansatsing legges fram for Samordningsgruppen senest juni 2022. Siste versjon legges fram for Samordningsgruppen høsten 2022.

Sak 26/2021 Informasjon fra Nasjonalt geodataråd

Sissel Skovly, Kartverket og i sekretariatet for Nasjonalt geodataråd

Det ble informert om hovedsakene fra møtet i Nasjonalt geodataråd 18.november samt rådets innspill og oppsummering fra sakene:

- Vinnerne av årets pris for smart bruk av geodata presenterte sine erfaringer med tilgang, kvalitet og utvekslingsform på geografiske data samt forslag til forbedringer
- GEOSATS 2023 og prosessen videre til GEOSATS 2024
- Finansiering av felleskomponenter (eventuelt)

Oppsummert og videre oppfølging:

- Rådet fikk mange gode innspill til tilgang og kvalitet på data samt betalingsviljen for tilgang til kvalitetsdata
- Rådet støtter GEOSATS 2023 og ser en aktiv deltakelse i prosessen med GEOSATS 2024 ved bidrag fra det enkelte medlem der det er behov og som tema på alle rådsmøter i 2022.
- Finansiering av felleskomponenter behandles som egen sak på februarmøtet i rådet.

Sak 27/2021 Handlingsplan til nasjonal geodatastrategi

Status revisjon

Arvid Lillethun, Kartverket

I løpet av høsten har partene i Norge digitalt blitt oppfordret til å spille inn forslag til nye tiltak i handlingsplanen samt oppdatere eksisterende tiltak med tilhørende aktiviteter på Geonorge. I påvente av midtveiseevalueringen av strategien har Samordningsgruppen støttet at nye tiltak må defineres som strengt nødvendige for at de skal bli en del av handlingsplanen og at det heller bør fokuseres på aktiviteter i eksisterende tiltak i 2022.

Enkelte tiltak er meldt utgår.

Oppsummert og videre oppfølging:

- Revisjon og statusrapportering samkjøres slik at begge oppgaver utføres tidlig desember 2021
Alle representanter må følge opp sine etater ved revisjon og rapportering i Geonorge!
- Ønske om at KMD presenterer tiltak 28 med resultat i Samordningsgruppen samt tanker om videreføring av aktiviteter
- Tiltakene i GEOSATS 2023 foreslås inn i handlingsplan – enten inn i eksisterende tiltak eller opprette nye

Regionale prosesser

Bernt Audun Strømsli, Kartverket

Alle fylkesgeodatautvalgene (FGU) har i 2021 fått presentert nasjonal geodatastrategi og handlingsplan. Det har vært tydeliggjort at aktivitetene i fylkesgeodaplanene bør henge sammen med tiltak i handlingsplan. Fylkesgeodaplanene som gjelder fra 2022 er nå ferdigstilt. Tiltakene i handlingsplanen som fylkesgeodaplanene kobler seg til er i hovedsak 3, 4, 5, 9 og 29

Oppsummert og videre oppfølging:

- Det må jobbes for et enda tettere og bedre dialog mellom Samordningsgruppa og fylkesgeodatautvalgene i arbeidet med Nasjonal geodatastrategi. Det må resultere i et tydeligere regionalt fotavtrykk på tiltakene i handlingsplanen.
- Årshjul for de to ulike prosessene (handlingsplanen og fylkesgeodataplanene) må synkroniseres bedre.
- Det må fram en bevissthet på nasjonale innsatsområder for å fokusere på prioriterte tiltak.

Innsatsområder

Anne Guro Nøkleby, Kartverket

Innsatsområdene som gjelder for 2021 videreføres i 2022. Dette i påvente av midtveisevalueringen som kan gi anbefaling om annen retning. Representantene har heller ikke kommet med innspill på andre tiltak i forkant av møtet.

Oppsummert og videre oppfølging:**Innsatsområder i 2022 – videreført fra 2021:**

- Tiltak 12 «Sikre gjenbruk av geodata innsamlet etter offentlige krav»
 - Er godt i gang
 - Vil få et større fokus i Kartverket – inn i TDB og en del av GEOSATS 2023
- Tiltak 16 «Utnytte publikumsbasert datafangst»
 - Gjennombrudd i Fiks kart-prosjektet – teknologien er klar og det utvikles et «proof of concept»
 - Må kobles til GEOSATS 2023 (datasjøleveransen)
- Tiltak 17 «Videreutvikle Geonorge som plattform for nasjonal tjenestebasert infrastruktur for geografiske data»
 - Grov plan for 2022 foreligger – ingen ytterligere innspill har kommet fra Samordningsgruppen
 - Har fortsatt stort fokus i Kartverket
- Tiltak 24 «Utvikle FoU-strategi og etablere et FoU-program for geografisk informasjon»
 - FoU-strategi er levert!
 - Forslag til tiltak bør diskuteres og prioriteres for Samordningsgruppen og geodatakoordinator

Forslag til flere tiltak inn i innsatsområder:

- Tiltak 1 Identifisere kjernedata i infrastrukturen
- Tiltak 28 Utrede samarbeids- og finansieringsmodeller for nasjonal geografisk infrastruktur
- GEOSATS-tiltakene

Status tiltak

Arvid Lillethun, Kartverket

- **Tiltak 1: Identifisere kjernedata i den geografiske infrastrukturen**

Arbeidet med å identifisere kjernedata er i gang – foreløpig internt i Kartverket, men eksterne prosesser starter opp nå. Det skal leveres en rapport til KMD juni 2022 med en anbefaling på hva som skal omfattes av kjernedatabegrepet.

Hittil er det konsept og behov som har hatt fokus. Det finnes flere eksempler på hvordan definere/inndelegge kjernedata – FNs fundamental data, Sverige og Danmarks grunndata. Erfaringer fra DigDir er også innhentet.

Hvordan definere og avgrense kjernedata:

- Hvilke kritiske oppgaver og utfordringer i samfunnet skal dataene støtte
- Hvordan dele inn dataene – grove kategorier
- Kjernedataene må ha en definert rolle, målsetting og en betydning

Aktiviteter for å ivareta Open Data Directive vil gå i regi av KMD i 2022 under tiltak 1.

Oppsummert og videre oppfølging:

- Kjernedata må ha klare rammebetingelser
- La oss begynne med det vi er enig om!
- Hvordan ivareta data som harmoniseres på tvers av landegrenser – kan ikke følge særnorske krav
- Hvordan møter dette PSI-direktivet?

Hvordan involvere og organisere for å sikre å få inn de behovene kjernedata skal løse? Det er behov for ressurspersoner inn i arbeidet. Sekretariatet sender ut forespørsel om deltakelse (*sendt 1.desember*).

- **Tiltak 24: FoU-strategien – hva nå?**

«Utvalgsarbeidet for bedre datainfrastruktur»

Ingunn Limstrand, Miljødirektoratet

Utvalget er opprettet for å se på utfordringene ved forskningsdatainfrastrukturen. Store mengder data, tilgjengelighet på data, særløsninger i forskningsprosjekter og samspill mellom forskningsdata og andre typer data er noen av problemene som ønsket belyst. Utvalget jobber i en overlapp mellom langtidsplanen for forskning og høyere utdanning og IT-politikk. Norge må være en del av globale forskningsinfrastrukturer og flere initiativ her vurderes aktuelle.

Rapporten fra arbeidsgruppen leveres mai 2022 og vil komme på høring.

Hva skal Samordningsgruppen fokusere på?

Arvid Lillethun, Kartverket

Tiltak nevnt i FoU-strategien som Samordningsgruppen bør fokusere på:

- Etablere FoU-forum, åpent forum som Kartverket bør lede
- Vurdere etablering av FoU-midler
- Vurdere å etablere et FoU-program
- Bidra til at geodata blir en del av søknader og utlysninger – informasjon og kompetanse

Sak 28/2021

Tilpasninger til ND-strukturen

Sissel Skovly, Kartverket

Bakgrunnsnotatet inneholder en «helsestatus» på de underliggende fagfora beskrevet av lederen av forumet eller Kartverkets kontaktpunkt. Oppsummeringen viser aktuelle tiltak for de enkelte forumene basert på diskusjonen.

Oppsummering og videre oppfølging:

- Samordningsgruppen mener det er fortsatt behov for alle fagforumene med enkelte endringer og avklaringer (se under)
- FoU-forum anbefales opprettet, med Kartverket som ledelse og sekretariat (se sak 27/2021 også)

Matrikkelforum

- Samordningsgruppen mener det er behov for dette forumet, men det må avklares mandat slik at det ikke overlapper andre forum/grupper med matrikkel som tema
- Invitere Hannah Cook (divisjonsdirektør Eiendom, Kartverket) og Lars Elsrud (avd. direktør Eiendom, Kartverket) på Samordningsgruppemøtet for diskusjon om behov og retning.

Plandataforum

- Ingen umiddelbare tiltak

Temadataforum

- Samordningsgruppen mener det er et behov for dette forum selv om det i stor grad er et informasjonsforum. Kartverket må ha ledelsen og sekretariatet (som i dag er en programkomite)
- Samordningsgruppen skal vurdere revidert mandat som foreligger, men ikke er behandlet

Beredskapsforum

- Gjenopptatt dialog hos beredskapsetatene gir trolig nytt liv i forumet
- Trenger avklaringer i forumet på hvordan det skal fungere evt sammen med andre forum
- DSB kaller inn til møte i nærmeste framtid

Teknologiforum

- Ingen umiddelbare tiltak

Faggruppe satellittdata

- Ingen umiddelbare tiltak

Marint/maritimt forum

- Kystverket v/Frode Skjævestad tar initiativ til et oppstartsmøte med aktuelle aktører for å revitalisere forumet
- Legger fram forslag til revidert mandat på SG-møtet i februar

Sak 29/2021

Teknologisk rammeverk

Morten Borrebæk, Kartverket

Teknologisk rammeverk versjon 2021 har gjennomført mindre justering hvor den største endringen ligger i krav 53 som beskriver krav til produktspesifikasjon.

Arbeidet med GI 2.0 fordrer et teknologisk rammeverk som tar inn over seg neste generasjons geografisk infrastruktur. Arbeidsgruppen som jobber med rammeverket må da ha bredere deltakelse.

Teknologisk rammeverk oppleves vanskelig og lite kjent. Det er behov for bedre synliggjøring, bedre veiledning både i dokumenter og Geonorge samt at geodatakoordinator følger opp dataeierne tettere. Utkast til

kommunikasjonsplan foreligger, og forslag til tiltak ble presentert Samordningsgruppen. Spesielt viktig er det å nå de som jobber med IT-infrastrukturer og har grenseflater til geografisk infrastruktur.

Vedtak:

Samordningsgruppen vedtar dokumentet Teknologisk rammeverk for 2021 (versjon 3)

Oppsummert og videre oppfølging:*Kommunikasjonsplan:*

Rammeverksdokumentet er et kortfattet dokument med krav og anbefalinger som bør følges for at data og tjenester er i henhold til overordnede lover og forordninger, samt god praksis for å sikre interoperabilitet. Krav og anbefalinger er derimot lite kjent i bransjen. Arbeidet med kommunikasjonsplan bør videreføres.

Innretning:

Arbeidet med neste generasjons teknologiske rammeverk må påbegynnes. Deltakelse i rammeverksgruppa bør vurderes opp mot de prinsippene som ligger til grunn for denne.

Økonomi:

Behov for ytterligere deltakelse fra privat næringsliv er forsterket gjennom regjeringens ambisjoner for GI 2.0 (Digitalt geografisk økosystem). Erfaringer så langt i forbindelse med teknologisk rammeverk tilsier at økonomiske midler er nødvendige for å inkludere privat næringsliv i prosessen.

Oppfølging LIFO

LIFO (Location Interoperability Framework Observatory) monitorerer i hvor stor grad geografisk infrastruktur er integrert med en overordnet Data infrastruktur (felles økosystem). Dette er i stor grad basert på tilbakemelding fra landene. Samordningsgruppa bør vurdere i hvilke grad LIFO skal følges opp i regi av samordningsgruppa. Resultatet av LIFO 2020 presenteres på neste møte i Samordningsgruppen i februar

Nasjonal dugnad for implementasjon av nye OGC-APIer

Arvid Lillethun, Kartverket

Sekretariatet har sendt ut mail til alle parter i Norge digitalt om oppstart av implementasjon av neste generasjons API-er fra OGC. Det foreslås å legge en 4-årig nasjonal plan for implementasjon. Samordningsgruppen skal behandle dette i 2022 og bør være bestiller av planen.

Mailen inneholder også informasjon om hvor man kan følge med for å holde seg orientert.

Oppsummert og videre oppfølging:

- Samordningsgruppen behandler saken i 2022 og vurderer å bestille en nasjonal implementeringsplan.
- Kan vi sette en sluttdato for SOSI-formatet?
- Til neste møte skal alle representantene ha:
 - kartlagt behovet for fortsatt bruk av SOSI-formatet med etatene man representerer
 - Vurdere muligheter og utfordringer ved implementering av OGC APIer med etatene man representerer

GEOSATS 2023

Johnny Welle, direktør Kartverket

Satsingsforslaget GEOSATS 2023 er forankret i Nasjonalt geodataråd og oversendt KMD i november. Dette er en forløper til en bredere, interdepartemental satsing GEOSATS 2024. Nasjonal geodatastrategi ivaretar ikke av mulighetene ved ny teknologi og handlingsplanen mangler gjennomføringskraft grunnet manglende finansiering. Derfor er det viktig med denne satsingen for å nå målet om en GI 2.0.

GEOSATS 2023 består av fire tiltak som hver for seg gir gevinster, men blir viktige byggeklosser i det videre arbeidet.

Oppsummert tilbakemeldinger/spørsmål:

- Sjø er ikke synlig i GEOSATS 2023 - verdiskaping i framtiden ligger i sjø/hav
- Ønsker sømløs terrengmodell mellom hav og sjø – ikke bare høydemodell
- Tydelig avgrensing mot andre infrastrukturer, eks forskningsinfrastruktur
- Det nevnes spesielt interesse for punktskyer (felles drift av dronedata), drift og felles infrastruktur med forskning
- Viktige punkter fra Hurdalsplattformen må hensyntas
 - Bærekraftig grønn omstilling
 - Sikre demokratisk eierskap til data og infrastruktur
 - Distriktene har posisjon – sikre helhetlig tilgang for hele landet
- Hvis satsingsmidler bevilges hva skal de brukes til?
 - Skal brukes til kjøp av tjenester og teknologi
- Hva hvis det ikke bevilges midler? Finansiering av felleskomponenter må løses først

Det er fortsatt mulig å melde interesse for deltakelse/bidrag til de fire tiltakene.

Om tiltak 1 – presentasjons fra NVE

Eli Katarina Øydvin, NVE

NVE har etter hvert hatt god dialog om utforming av tiltak 1 – «Understøtte klimaforebygging gjennom å tilrettelegg terrengdata for beregning av dreneringslinjer og mulige konsekvenser av ekstremvær».

NVE presenterte sin rolle og ansvar innen naturfare og klimaendringer som har relevans i dette tiltaket.

GEOSATS 2024

Per Erik Opseth, divisjonsdirektør Geodesi, Kartverket

Det foreligger noen overordnede tanker for en «tilstand» man ønsker å være i 2026. Prosessen fram dit krever inkludering og bredt samarbeid. Hvordan sikre inkludering fra både offentlig og privat næringsliv? Hvordan utvikle eksisterende samarbeidsstruktur til å nå ønskede mål? Og hvordan skal Samordningsgruppen rigge seg for å bidra i satsingen og forankre i sine departement og virksomheter?

Tanken er å gå bredt ut i starten for deretter å konkretisere med spesifikke aktører etter hvert.

Oppsummert tilbakemeldinger/spørsmål:

- Det må på plass en felles erkjennelse på hva som skjer i den teknologiske utviklingen og hvilken betydning det har for den geografiske infrastrukturen
- Budskapet må være enkelt og tydelig resultat- og effektmål.
- Mye data skal håndteres og ny teknologi skal tas i bruk. Dette krever trygge forvaltningsløsninger
- Samordningsgruppen skal i prosessen være et sted der man diskuterer og kommer med innspill. Her skal det gjøres avklaringer underveis.
- Avklare Samordningsgruppens rolle i den geografiske infrastrukturen – bestemmer vi for alle?
- Avklare departementenes rolle i satsingen
- Satsingen må henge sammen med nylig vedtatt FoU-strategi for den geografiske infrastrukturen
- Det bør etableres en styringsgruppe for satsingen

Temamøtene 14.desember og 17.januar blir forbeholdt GEOSATS 2024.

Sak 31/2021 Finansiering av nasjonale fellesløsninger

Anne Guro Nøkleby, Kartverket m.fl.

Bakgrunnen er bekymring for økte kostnader til drift og forvaltning av det som blir ansett som nasjonale fellesløsninger i den geografiske infrastrukturen som NGIS(SFKB), Norge i bilder, Høydedata, Digitalt sentralarkiv (DSA), Geonorge og flere. Dette samtidig som at finansieringen av disse - både samfinansiering og over statsbudsjettet, ikke er forutsigbar over tid.

Kartverket jobber med TCO-er (total cost of ownership) for løsninger hvor Kartverket er systemeier. Samordningsgruppen ble forelagt foreløpige tall som viser Kartverkets tidsbruk og kostnader for 2020/2021 for NGIS, Geonorge, Norge i bilder, høydedata.no og DSA.

Oppsummert og videre oppfølging:

- En TCO bør vise det totale bildet av kostnader – ikke bare Kartverket sine.
- Det bør jobbes for en felles forståelse på departementsnivå på disse utfordringene i den geografiske infrastrukturen. Løsningene har stor verdi for etatene for å løse ut egen nytteverdi og hos tredje part. Representantene må synliggjøre utfordringen i egen virksomhet og departement.
- Finansiering av den framtidige geografiske infrastrukturen bør ha en stor plass i GEOSATS 2024, men det må startes opp allerede nå. Få opp en oversikt over alle løsningene som kan defineres som felleskomponenter, hvem som eier dem i dag og vurdere et framtidig eierskap av sentrale komponenter i infrastrukturen. Samfinansiering er en god modell for å sikre engasjement og eierskap, men det er krevende når offentlige budsjetter strammes inn.
- Tiltak 28 i handlingsplanen «Utrede samarbeids- og finansieringsmodeller for nasjonal geografisk infrastruktur» - avsluttes mest sannsynlig som tiltak i dagens form, men videreføres som et oppfølgende tiltak og/eller som aktivitet i Kartverkets TDB for 2022.

Neste møte og møtedatoer i 2022

Neste møte er 14. desember kl 8.30 – 12 (digitalt) Workshop GEOSATS 2024

Møtedatoer 2022

17. januar	kl 9.30-12 (digitalt)	Temamøte GEOSATS 2024
16. februar	kl 9-15 (fysisk, Kartverket Oslo)	Ordinært møte
1. april	kl 9-12 (digitalt)	Temamøte
19. mai	kl 9-15 (fysisk, Kartverket Oslo)	Ordinært møte
15. september	kl 9-15 (fysisk)	Ordinært møte
20. oktober	kl 9-12 (digitalt)	Temamøte
17. november	kl 9-15 (fysisk, Kartverket Oslo)	Ordinært møte

Fysiske møter kan bli endret til digitale hvis ikke smittesituasjonen tillater at det gjennomføres fysisk.

Sted kan også endres hvis vi ser det hensiktsmessig, men møterom hos Kartverket Oslo er booket for sikkerhets skyld.

Temamøtene kan avlyses hvis det ikke er behov for disse – derfor tentative i innkallingen.

Tilgang til møtedokumenter

Alle presentasjoner og saksdokumenter ligger tilgjengelig i Nextcloud merket med saksnummer.

Agenda, bakgrunnsnotat og referat legges ut på [Geonorge](#). Referatet er ikke tilgjengelig før det er godkjent på påfølgende møte.

Oppfølgingspunktene summert følger på de neste sidene.

OPPFØLGINGSPUNKT SUMMERT:

Sak	Oppfølgingspunkt	Frist	Ansvar
Sak 24/2021	Avtaledokumenter 2022		
	- Enhetspris ved beregning av årskostnader vurderes indeksregulert fra 2023. - Midler til FoU-aktiviteter vurderes etablert som en del av partenes årskostnader fra 2023. Begge punktene må sees i sammenheng med finansieringsutfordringene generelt for den geografiske infrastrukturen.	Høst 2022	Samordningsgruppen
Sak 25/2021	Plansatsingen i Norge digitalt		
	En første versjon av et forslag til ny plansatsing legges fram for Samordningsgruppen senest juni 2022. Siste versjon legges fram for Samordningsgruppen høsten 2022.	Høst 2022	Plandataforum
Sak 27/2021	Handlingsplan til nasjonal geodatastrategi		
	Status revisjon: Revisjon og statusrapportering samkjøres slik at begge oppgaver utføres tidlig desember 2021 Alle representanter må følge opp sine etater ved revisjon og rapportering i Geonorge!	20.desember	Alle representanter og tiltakseiere
	Gjennomføring og resultat av tiltak 28 bør presenteres Samordningsgruppen	Vår 2022	Sekretariatet
	Regionale prosesser: Årshjul for prosessene «handlingsplan til nasjonal geodatastrategi» og «fylkesgeodataplanene» synkroniseres.	Vår 2022	Sekretariatet
	Innsatsområder: Vurdere tiltak 1 og 28 (eller finansieringsutfordringene) samt GEOSATS-tiltakene inn som innsatsområder.		Sekretariatet Arbeidsgruppen
	Status tiltak 1 – Kjernedata Det er behov for ressurspersoner inn i arbeidet. Sekretariatet sender ut forespørsel om deltakelse (<i>sendt 1.desember</i>).	ASAP	Sekretariatet
Sak 28/2021	Tilpasninger ND-strukturen		
	FoU-forum anbefales opprettet, med Kartverket som ledelse og sekretariat (se sak 27/2021 også)		
	Matrikkelforum - Samordningsgruppen mener det er behov for dette forumet, men det må avklares mandat slik at det ikke overlapper andre forum/grupper med matrikkel som tema - Invitere Hannah Cook (divisjonsdirektør Eiendom, Kartverket) og Lars Elsrud (avd. direktør Eiendom,	Februar-møtet	Sekretariatet

	Kartverket på Samordningsgruppemøtet for diskusjon om behov og retning.		
	Temadataforum - Samordningsgruppen mener det er et behov for dette forum selv om det i stor grad er et informasjonsforum. Kartverket må ha ledelsen og sekretariatet (som i dag er en programkomite) - Samordningsgruppen skal vurdere revidert mandat som foreligger, men ikke er behandlet	Februar-møtet	
	Beredskapsforum - Gjenopptatt dialog hos beredskapsetatene gir trolig nytt liv i forumet - Trenger avklaringer i forumet på hvordan det skal fungere evt sammen med andre forum - DSB kaller inn til møte i nærmeste framtid	2022	Sekretariatet/ DSB
	Marint/maritimt forum - Kystverket v/Frode Skjævestad tar initiativ til et oppstartsmøte med aktuelle aktører for å revitalisere forumet - Legger fram forslag til revidert mandat på SG-møtet i februar	Februar-møtet	Kystverket
Sak 29/2021	Teknologisk rammeverk		
	Arbeidet med en kommunikasjonsplan videreføres.		Rammeverks-gruppa
	Deltakelsen i rammeverksgruppa må vurderes opp mot de prinsippene som ligger til grunn for neste generasjons teknologiske rammeverk.		Rammeverks-gruppa
	Resultatet av LIFO 2020 presenteres på neste møte i Samordningsgruppen i februar	Februar-møtet	IT Standardisering
	Nasjonal dugnad for implementasjon av nye OGC-APIer Samordningsgruppen behandler saken i 2022 og vurderer å bestille en nasjonal implementeringsplan.	2022	
	Til neste møte skal alle representantene ha: - kartlagt behovet for fortsatt bruk av SOSI-formatet med etatene man representerer - Vurdere muligheter og utfordringer ved implementering av OGC APIer med etatene man representerer	Februar-møtet	Representantene
Sak 30/2021	GEOSATS 2023 og 2024		

	GEOSATS 2023 Det er fortsatt mulig å melde interesse for deltakelse/bidrag til de fire tiltakene i GEOSATS 2023. Ta kontakt med Anne Guro Nøkleby	Fortløpende	Alle
	GEOSATS 2024 Temamøtene 14.desember og 17.januar blir forbeholdt GEOSATS 2024. Alle som ønsker å involvere seg utover Samordningsgruppen, ta kontakt med prosjektgruppen	Fortløpende	Alle
Sak 31/2021	Finansiering av nasjonale felleskomponenter		
	Utarbeide en oversikt over alle løsningene som kan defineres som felleskomponenter, hvem som eier dem i dag og vurdere et framtidig eierskap av sentrale komponenter i infrastrukturen		
	Det bør jobbes for en felles forståelse på departementsnivå for finansieringsutfordringene i den geografiske infrastrukturen. Representantene må synliggjøre utfordringen i egen virksomhet og departement.	ASAP og fortløpende	Representantene